

25-09-2013

Bilag 2: Opsamlingsnotat ETI 2010-13

Indhold:

1. Baggrund og mandat
2. Opsamling på aktiviteter og resultater
3. Overordnede opmærksomhedspunkter

Sagsnr.

2013-0223191

Dokumentnr.

2013-0223191-1

Sagsbehandler

Jacob Midtgaard

1. Baggrund og mandat

Eksperttænk tank for Integration blev d. 16. juni 2010 nedsat af Borgerrepræsentationen som et § 17 stk. 4 udvalg under Beskæftigelses- og Integrationsudvalget. Tænk tanken har følgende i en 4-årig periode 2010-13 refereret til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget med det formål at yde kvalificeret sparring og indsamle viden til løsning af integrationsproblematikker i Københavns Kommune. Tænk tanken har arbejdet tematisk, og det har været Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets opgave at indsamle og prioritere temaerne. Tænk tanken har haft et budget vedtaget af Borgerrepræsentationen på 850.000 kr. årligt for den fireårige periode.

I kommissoriet for ETI blev mandatet for tænk tanken fastslået. Det pointeres, at ETI gennem sit virke har til opgave at understøtte kommunens evidensbaserede arbejde på integrationsområdet ved at fokusere på frembringelse af anbefalinger baseret på forskningsbaseret viden og veldokumenteret praktisk erfaring. Tænk tankens arbejdsopgave er defineret til "1) at yde kvalificeret sparring, hvilket betyder at tænk tanken udarbejder anbefalinger baseret på både forskning, forvaltningsviden og veldokumenteret praktisk erfaring, og 2) at skabe en bred dialog, hvor tænk tanken inddrager Borgerrepræsentationens politikere og de integrationsaktører, som kan påvirke anbefalingernes legitimitet, herunder etniske foreninger."

Eksperttænk tanken har bestået af 1 formand, 4 eksperter, 7 forvaltningsrepræsentanter samt et sekretariat i forvaltningen:

Formand	Agi Csonka (dir. SFI)
Ekspertter	Jacob Als Thomsen (dir. Als Research) Laura Gilliam (lektor, DPU) Peter Nannested/Peter Gundelach (professor, KU) Uzma Ahmed Andresen (konsulent, AAB)
Forvaltningsrepræsentanter	Jakob Brandt/Lise Rasmussen (Økonomiforvaltningen) Rikke Thielcke/Rikke Rasmussen (Kultur- og Fritidsforvaltningen) Yasar Cakmak (Børne- og Ungeforvaltningen) Mia Helvig Manghezi/Morten Boje (Teknik- og Miljøforvaltningen) Anoir Hassouni (Socialforvaltningen) Birgitte Gade Koefod (Sundheds- og Omsorgsforvaltningen) Lone Helder (Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen)

**Center for Inklusion og
Beskæftigelse**

Bernstorffsgade 17, 1.
sal, lok. 148
1592 København V

Mobil
6114 2025

E-mail
YZ40@bif.kk.dk

2. Opsamling på aktiviteter og resultater

ETI har i perioden 2010-13 arbejdet med følgende 5 temaer:

- Københavns Kommunes Integrationspolitik 2011-14
- Skolen i byen
- Inkluderende borgerinddragelse
- Ligebehandling af minoritetsunge
- Københavns Kommunes Integrationspolitik 2015-18

ETIs arbejde i 2010

Det blev med kommissoriet for ETI besluttet, at tænketanken i 2010 havde til opgave at formulere et høringssvar til Københavns Kommunes Integrationspolitik 2011-14. Der blev henover efteråret afholdt en række møder, hvoraf det ene møde var et offentligt dialogmøde, der repræsenterede et bredt udsnit af integrationsinteressenterne i København. Dialogmødet havde til opgave at præsentere medlemmerne af Eksperttænketanken, fremme dialogen med integrationsinteressenterne og skærpe tænketankens høringssvar til Københavns Kommunes nye integrationspolitik. ETI indgav følgende sit høringssvar til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget.

De specifikke anbefalinger fra ETI indbefattede:

Anbefalinger vedr. Københavns Integrationspolitik 2011-14	
1	Der er behov for en bedre balance mellem på den ene side en tilgang, der har fokus på ”mangfoldighed er en ressource”, og på den anden side en tilgang, der har fokus på ”ligebehandling/ ligestilling”.
2	Hvis Integrationspolitikens ambition om at tænke integration tværsektorielt og tematisk skal fungere, er det vigtigt, at der er en helt klar plan for, hvem der har ansvaret for hvad, når det gælder om at omsætte visionerne til virkelighed.
3	Der er behov for en revision af handleplanerne, for at sikre tydelig sammenhæng mellem Integrationspolitikens målsætninger og handleplanernes indsatser.
4	Handleplanerne skal være konkrete og så vidt muligt vidensbaserede, prioriterede og med klare mål for indsatsen.
5	Integrationspolitikken og handleplanerne skal formidles i et klart og tilgængeligt sprog i overensstemmelse med integrationspolitikens eget princip om, at ”Alle skal have mulighed for at være med”. Klar formidling omfatter også et ensartet sprogbrug på tværs af handleplaner og politikken.

Anbefalingerne blev sammen med de øvrige høringsbidrag behandlet på Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets møde d. 1. november 2010. På baggrund af høringssvaret og drøftelsen i Beskæftigelses- og Integrationsudvalget udarbejdede forvaltningen et revideret udkast til endelig politisk behandling og godkendelse, hvorefter politikken for 2011-14 ”Bland dig i byen” blev implementeret. En stor del af Eksperttænketankens anbefalinger genfindes som en integreret tankegang i den endelige politik. Herunder bl.a. behovet for en tydeligere sammenhæng mellem de overordnede mål og forvaltningernes handleplaner samt at handleplanerne forholder sig konkret og strategisk til princippet om mangfoldighed som en

ressource. På direktørniveau blev de enkelte fagforvaltninger engageret, hvorved anbefalingerne til integrationspolitikken fik en stærk platform at stå på. Ligeledes formåede ETI som ekstern part selvstændigt at aktualisere sine anbefalinger til integrationspolitikken.

ETIs arbejde i 2011

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget besluttede d. 6. december 2010 at indstille 'Skolen i byen' som ETIs tema i 2011. Tænketanken fremkom d. 24. august 2011 med 9 anbefalinger, som peger på 4 veje til at øge inklusionen på skoleområdet i København og forbedre de faglige resultater blandt etniske minoriteter. Anbefalingerne blev baseret på en omfattende gennemgang af undersøgelser og forskning på området, herunder udarbejdelse af rapporten '*Indsamling af danske og internationale erfaringer med skolen som kulturcenter i udsatte boligområder*' fra Als Research, forskningsbistand fra EVA samt drøftelser på møder i tænketanken henover året. Desuden blev der afholdt en studietur til Malmø for at indhente erfaringer.

De specifikke anbefalinger fra ETI indbefattede:

Anbefalinger vedr. Skolen i byen	
Skolen som lokalt samlingssted	
1	<i>Skolen som kulturcenter:</i> Skolen bør være samlingspunkt i lokalområdet. Fx kan skolen stille faciliteter til rådighed for engagerede lokale aktører. En forsøgsskole kan etableres for at inspirere andre.
2	<i>Det gode skolehjem-samarbejde:</i> Et godt skole-hjem-samarbejde er vigtigt for elevernes faglige udbytte. Der bør laves et inspirationskatalog, der skaber overblik over gode modeller for skole-hjem-samarbejde.
Samspil mellem forvaltning og skole	
3	<i>Klare mål og samarbejde mellem skole og kommune:</i> Skoler og kommune skal arbejde tæt sammen om at nå klare mål for at gøre etniske minoritets elever dygtigere. Der kan fx udveksles erfaringer blandt skoler.
4	<i>Systematisk evaluering af nye initiativer:</i> Skolerne bør systematisk evaluere nye initiativer og reflektere over effekten af dem. Skolerne bør dele den viden for ikke at spilde ressourcer på initiativer uden virkning.
Sprog og mangfoldighed i skolen	
5	<i>Fokus på dansk som andetsprog:</i> Lærerne skal blive endnu bedre til at arbejde med dansk som andetsprog. Der bør afholdes netværksmøder for skoleledere for at styrke undervisning af elever med forskellig baggrund.
6	<i>Lærerne evaluerer sig selv:</i> Skolerne bør gennemføre selvevaluering blandt lærerne for at klæde dem bedre på til at tilrettelægge en undervisning, der også passer til etniske minoritetslevers særlige behov.
7	<i>Fagundervisning på minoritetssprog i ungdomsskolen:</i> Ungdomsskolerne bør udbyde fagundervisning på de mest udbredte minoritetssprog som et supplement for de ambitiøse minoritets elever.
Lige muligheder for alle	
8	<i>Fokus på etniske minoritetsdreng:</i> Skolerne bør gennemføre selvevaluering blandt lærerne med fokus på at motivere etniske minoritetsdreng til at deltage mere aktivt i undervisningen og til videre uddannelse.
9	<i>Fokus på videre uddannelse:</i> Skolerne bør arbejde yderligere med at gøre eleverne parate til videregående uddannelser. Det er især vigtigt at fokusere på de motiverede elever fra uddannelsesfremmede hjem.

Med henblik på at kvalificere den politiske drøftelse præsenterede tænketankens forkvinde anbefalingerne for Beskæftigelses- og integrationsudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget d. 17. august 2011. På mødet i Beskæftigelses- og Integrationsudvalget d. 22. august 2011 blev anbefalingerne hernæst enstemmigt godkendt. Der var følgende protokolbemærkning: 'O og C anbefaler ikke at punkt 7 medtages i anbefalingerne til Børne- og Ungdomsudvalget, da en indsats for at lære det danske sprog er langt vigtigere'. Parallelt med ETI anbefalingerne blev Børne- og Ungdomsudvalget forelagt en række forslag gennem sin forvaltnings Faglighedsudvalg til brug for forhandlingerne om budget 2012. Herunder blev bl.a. fremhævet hovedindsatsområder indenfor stærk skoleledelse, dygtige lærere, elever med lyst til at lære, engagerede forældre samt brug af digitale læremidler. Faglighedsudvalget var sideløbende således med til at aktualisere en række af Eksperttænketankens anbefalinger. Der blev følgende i budget 2012 afsat midler til implementering af initiativer på skoleområdet, som bl.a. understøttede anbefalingen fra ETI om udarbejdelse af AVID modellen, der fokuserer målrettet på studiekompetence og studieparathed. Ligeledes er anbefalingen om skolen som kulturcenter integreret i Teknik- og Miljøforvaltningens planer for områdefornyelser, herunder Kildevældsskolen i Områdefornyelsen Skt. Kjelds Kvarter på Østerbro.

ETIs arbejde i 2012

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vedtog d. 31. oktober 2011 at indstille 'Byens borgerinddragelse' som ETIs tema i 2012. Temaet blev valgt, da det aktive medborgerskab indgår som en central strategi i kommunens arbejde for at øge oplevelsen af inklusion blandt alle borgergrupper. ETIs indsamling af viden baserede sig på en omfattende gennemgang af undersøgelser og forskningsprojekter på området samt udarbejdelse af rapporterne '*Byens borgerinddragelse*' fra Rambøll samt '*Undersøgelse af borgerinddragelsesinitiativer i Københavns Kommune med fokus på udvalgte områdebaserede indsatser*' fra Als Research. Endvidere blev der afholdt et dialogmøde med deltagelse af relevante interessenter, herunder repræsentanter fra områdefornyelser og helhedsplaner. På baggrund af gennemgang af forskningen, de udarbejdede rapporter samt drøftelser på møder i tænketanken henover året blev 4 anbefalinger udarbejdet for at opnå højere grad af aktiv deltagelse i de kommunale udviklingsprocesser.

De specifikke anbefalinger fra ETI indbefattede:

Anbefalinger vedr. Inkluderende borgerinddragelse	
1	<i>Klar strategi for borgerinddragelse:</i> Kommunale aktører skal blive bedre til at udvikle en klar strategi for borgerinddragelse. Derfor anbefaler ETI, at forvaltningerne identificerer mål i deres overordnede handleplan for inklusion, som vil kunne nås gennem borgerinddragelse, og udvikler en klar strategi for inddragelsen. Samtlige inddragende projekter, der startes op, bør i øvrigt kunne svare på, hvordan de bidrager til strategien, samt hvem de skal inddrage, hvorfor de skal inddrages, og hvordan man vil inddrage dem.

2	<i>Rum til innovative projekter:</i> ETI anbefaler, at der frigives midler til metodeudvikling, som kan skabe rum for den vilde tanke og være med til at producere mere innovative projekter. Kommunen skal blive bedre til at inddrage borgerne, og det er derfor vigtigt, at der fortsat foregår en udvikling af metoder, der kan styrke dette formål.
3	<i>Øget fokus på at styrke borgernes kompetencer:</i> ETI anbefaler, at kommunen fokuserer på at styrke borgernes kompetencer, eksempelvis gennem projekter som bydelsmødre, miljøkonsulenter og familiekursus. Dette kan foregå gennem målrettet tilbud om ”uddannelse”, kurser i borgerrettigheder eller ved at identificere og etablere samarbejde med allerede igangværende indsatser på området. Dette skal sikre, at borgere med etnisk minoritetsbaggrund får overblik over indflydelseskanaler, får ressourcer til deltagelse og opnår tillid til, at det nytter noget at engagere sig.
4	<i>Fokus på målgruppeanalyse:</i> Det er vigtigt, at kommunen gør en indsats for at kortlægge områdets beboere, socioøkonomiske sammensætning samt civilsamfund inden en indsats igangsættes. Det er nemlig kompliceret at arbejde med repræsentativitet i borgerinddragelse. De, der deltager, er ikke nødvendigvis repræsentative for områdets beboere. Kortlægningen af et områdes beboere skal gøre det muligt for kommunen at godtgøre, om de, der deltager i processen, er repræsentative, og om projektet fuldt ud udnytter de ressourcer, der er tilgængelige i området. Dette skal sikre, at borgere med etnisk minoritets-baggrund fremstilles med den diversitet, som der eksisterer i gruppen. Gennem målrettet rekruttering kan man herefter sørge for, at alle grupper er repræsenteret i indsatsen.

ETIs anbefalinger blev diskuteret på Inklusionskonferencen d. 22. juni 2012 under temaet nytænkning i borgerinddragelse. De endelige anbefalinger blev udfoldet i et best practice katalog. Anbefalingerne blev forelagt og enstemmigt godkendt af Beskæftigelses- og Integrationsudvalget på deres møde d. 25. juni 2012. Som opfølgning blev anbefaling 1 fremhævet i Statusrapporten for Inklusionspolitikken 2012 med opfordring til forvaltningerne om dels at udvikle en strategi for, hvordan de anvender borgerinddragelse til at nå målene i handleplanen og dels at inkludere dette aspekt i deres årlige afrapportering til statusrapporten. Siden har Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen revideret deres handleplaner med styrket blik på inddragelse af borgere og civilsamfund. Desuden har Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i forlængelse af anbefaling 3 uddannet lokale borgere gennem dialogkonsulenter og diskriminationsvejledere. De samlede anbefalingerne er endvidere blevet videregivet til Teknik- og Miljøudvalget til videre formidling i forvaltningens arbejde med borgerinddragelse indenfor bl.a. de kommunale områdefornyelser, det boligsociale arbejde samt udviklingsplanerne i udsatte byområder. Som eksempel herpå er borgerinddragelse specifikt indskrevet i de nyeste oplæg til områdefornyelser for Indre Nørrebro.

ETIs arbejde i 2013

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vedtog d. 21. maj 2012 at indstille ’Ligebehandling af minoritetsunge i relation til arbejdsmarked og uddannelse’ som ETIs tema i 2013. Ligebehandling af minoritetsunge blev valgt i erkendelse af, at tilknytning til

arbejdsmarkedet og uddannelse har stor betydning for inklusion af etniske minoritetsunge, og at der i dele af uddannelsessystemet er store forskelle på, hvordan etniske minoritets- og majoritetsunge klarer sig. Primært blev her identificeret en udfordring i forhold til at sikre ligebehandling af etniske minoritetsunges adgang til uddannelse og arbejdsmarked, bl.a. til erhvervsuddannelserne. Til belysning af udfordringerne blev der foretaget en omfattende gennemgang af undersøgelser og forskningsprojekter på området. Ligeledes blev der udarbejdet rapporterne *'Ligebehandling af minoritetsunge og socialt udsatte unge'* fra COWI, *'Minoritetsunge på erhvervsuddannelserne'* fra COWI, *'Forskning i ligebehandling af etniske minoriteter'* fra Als Research samt *'Ligebehandling af unge på erhvervsuddannelserne i Københavns Kommune'* fra Oxford Research. Endelig blev temaet drøftet på et debatarrangement, der blev afholdt d. 14. marts 2013. I debatten deltog både borgere, politikere, virksomheder, faglige organisationer m.fl. Der var stor presseopmærksomhed i forbindelse med debatarrangementet, herunder bl.a. fra Politikken, DR, Arbejderen Ritzaus, MetroExpress. På baggrund af debatarrangementet, gennemgang af undersøgelser, rapporter samt drøftelser på møder i tænketanken henover året blev 6 anbefalinger udarbejdet. De første to anbefalinger sætter fokus på ligebehandling generelt og retter sig mod kommunen, mens de øvrige 4 anbefalinger vedrører minoritetsunges muligheder for at gennemføre en erhvervsuddannelse.

De specifikke anbefalinger fra ETI indbefattede:

Anbefalinger vedr. Ligebehandling af minoritetsunge	
1	<i>Rådgivning af vejledere mv. om ligebehandling og diskrimination:</i> ETI anbefaler, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) udarbejder en videns- og rådgivningspakke om ligebehandling og diskrimination. ETI anbefaler videre, at videns- og rådgivningspakken indeholder et undervisningsmodul i diskrimination og ligebehandling.
2	<i>Ungeteam med fokus på ligebehandling og diskrimination:</i> ETI foreslår, at der etableres et team af unge med forskellig etnisk baggrund, som ansættes i Københavns Kommune. De unges opgave vil være at iværksætte aktiviteter, der sætter diskrimination og ligebehandling på dagsordenen, der hvor de unge er. Derudover skal teamet give sparring til forvaltningerne og andre, i forhold til hvordan man bedst når de unge med forskellige indsatser.
3	<i>Styrkelse af kompetencer indenfor dansk som andetsprog på erhvervsskolerne:</i> ETI anbefaler, at erhvervsskolerne styrker undervisernes kompetencer inden for dansk som andetsprog. Det kan gøres ved, at flere lærere uddannes som andetsproglærere, og at disse bidrager til at kompetenceudvikle de øvrige undervisere med det mål at integrere dansk som andetsprog i al undervisning.
4	<i>Opkvalificeringsforløb for fagligt svage elever i udskolingen:</i> ETI anbefaler, at der i et samarbejde mellem grundskolerne og erhvervsuddannelserne etableres uddannelsesforløb i udskolingen, som er rettet specifikt mod etniske minoritetsunge, der ønsker at fortsætte på en erhvervsuddannelse.
5	<i>Praktikpladser og fritidsjob i mangfoldighedschartervirksomheder:</i> ETI anbefaler, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) rekrutterer 7-10 mangfoldighedschartervirksomheder til et særligt praktik-

	og/eller fritidsjobprogram. Mangfoldighedschartervirksomhederne skal forpligte sig til at tage etniske minoritetsunge i praktik eller fritidsjob.
6	<i>Etablering af praktikpladser som kombinationsforløb:</i> ETI anbefaler, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) understøtter kombinationsforløb, hvor kommunen og en eller flere private virksomheder deler en elevs praktikforløb mellem sig, således at dele af praktikperioderne gennemføres i kommunen, mens andre perioder gennemføres i private virksomheder.

Anbefalingerne blev forelagt og godkendt af Beskæftigelses- og Integrationsudvalget på deres møde d. 10. juni 2013. Der blev begæret afstemning om indstillingen. For stemte 7 (A, F, B, Ø) og imod stemte 3 (V, O, K). Der var følgende protokolbemærkning: 'V, O, K er imod anbefaling 2 og 5'. Anbefalingerne blev herefter videregivet til Børne- og Ungdomsudvalget samt Økonomiudvalget, således at de kunne indgå i forvaltningernes budgetdrøftelser. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejdede budgetnotater til hhv. anbefaling 2 og 6. Der blev i budgetforhandlingerne dog ikke fundet finansiering hertil. En række af anbefalingerne indarbejdes dog i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens egne aktiviteter, herunder anbefaling 1 i kommunens ligebehandlingsstrategi, anbefaling 3 blev selvstændigt rejst over for erhvervsskolerne, anbefaling 4 i initiativet 'Konsekvent kompetenceløft' fra beskæftigelsesaftale 2014, samt anbefaling 5 i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen handleplan for chartervirksomhederne.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget besluttede ligeledes på mødet d. 10. juni 2013, at det næste (og sidste) tema for ETI er anbefalinger for, hvilke hovedudfordringer en kommende inklusionspolitik bør tage hånd om. Til indsamling af inspiration afholdes i efteråret en studietur til Barcelona med fokus på byens erfaringer med udvikling af en interkulturel strategi. De endelige anbefalinger fremlægges for det nyvalgte udvalg primo 2014 og skal på sigt være med til at klæde udvalget på til at udvikle en ny inklusionspolitik for 2015-18. Anbefalingerne skal således give udvalget en god ramme for at igangsætte processen med at udforme den konkrete integrationspolitik.

Hovedtræk i ETIs arbejde

En gennemgang af de forskellige temaer, som ETI har behandlet i 2010-13, viser en række hovedtræk og fokuspunkter i anbefalingerne til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget:

- *Evidens og måling* har været et underliggende fokus i alle anbefalingsrunder, hvilket har sikret frembringelse af anbefalinger baseret på både forskning, forvaltningsviden og veldokumenteret praktisk erfaring. Herunder har der i anbefalingerne været lagt vægt på at sikre evidens for de kommunale indsatsers effekt. Dette blev bl.a. pointeret i høringssvaret til Integrationspolitikken (2010) med

anbefalingerne om at sikre tydelig sammenhæng mellem indsatser og målsætninger, herunder fastsættelse af vidensbaserede, prioriterede og klare mål. Ligeledes blev der under Skolen i byen (2011) anbefalet udarbejdelse af et inspirationskatalog med gode metoder til skole-hjem samarbejdet, systematisk evaluering af nye initiativer, lærerevalueringerne mm. Herunder findes også fastsættelse af klare mål og en tydelig strategi for indsatsen. Denne pointe fremhæves også under temaet Inkluderende borgerinddragelse (2012) med anbefalingen om en klar strategi for borgerinddragelse med en tydelig målsætning og et særskilt fokus på målgruppeanalyse.

- *Begrebsafklaring* har været et gennemgående omdrejningspunkt i koblingen mellem forskningen og de praktiske tilgange i forvaltningerne. ETI har løbende behandlet de forskellige positioner og diskussioner af begreber knyttet til de udvalgte temaer. Som eksempel har snitfladerne mellem begreber som bl.a. ligebehandling, lighed, mangfoldighed, diskrimination og forskelsbehandling været diskuteret. Begreberne blev bl.a. udfoldet i forbindelse med anbefalinger knyttet til høringssvaret for Integrationspolitikken (2010) i forhold til balancen mellem mangfoldighed som ressource og ligebehandling/ligestilling. Ligeledes blev begreberne adresseret under temaet Ligebehandling af minoritetsunge (2013) i forhold til anbefalingen om rådgivning af vejledere om ligebehandling og diskrimination.
- *Borgerinddragelse* blev valgt som selvstændigt tema i 2012 med specifikke anbefalinger rettet mod udarbejdelse af en strategi for borgerinddragelse, rum til innovative projekter, øget fokus på at styrke borgernes kompetencer samt fokus på målgruppeanalyse. Pointeringen af borgerinddragelse genfindes også i en række af anbefalingerne fra de øvrige runder. Herunder bl.a. i anbefalingen om Skolen i byen (2011), hvor skolen fremhæves som det samlende kulturcenter, og hvor der sættes fokus på det gode skole-hjem samarbejde. Ligeledes genfindes borgerinddragelse i temaet Ligebehandling af minoritetsunge (2013) med forslag om etablering af et ungeteam.
- *Uddannelse og opkvalificering* træder tydeligt frem i de to selvstændige temaer om Skolen i byen (2011) og Ligebehandling af minoritetsunge (2013). Herunder fremhæves anbefalinger om fokus på etniske minoritetsdrengene, klargørelse af elever til videregående uddannelser, specifikke opkvalificeringsforløb samt styrkelse af lærerkompetencer inden for dansk som andetsprog og fagundervisning på

minoritetssprog. Under temaet Inkluderende borgerinddragelse (2012) anbefales endvidere målrettede tilbud om uddannelse og kurser til styrkelse af borgernes kompetencer.

- *Lighed i service* er et omdrejningspunkt for alle forvaltningerne. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget pointerer fx i deres redegørelse for inklusionsindsatsen i 2013, at borgere med etnisk minoritetsbaggrund skal have samme udbytte af kernerdriften som borgere med majoritetsbaggrund. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har derved en målsætning om 'lige muligheder'. Børne- og Ungdomsudvalget har tilsvarende fastsat pejlemærker for folkeskolen i København. Et af pejlemærkerne er 'Chancelighed', der betyder, at folkeskolen skal arbejde for, at betydningen af social og etnisk baggrund skal mindskes. For Sundheds- og Omsorgsudvalget er målet 'lighed i sundhed'. Visionen for Politik for Udsatte Byområder fra Teknik- og Miljøudvalget er 'en by i balance'. Kvalitet i service viser sig også i ETIs anbefalinger om målrettede tilbud, der sikrer lige muligheder for borgere med forskellige udgangspunkter. De ses bl.a. i anbefalingerne under temaet Skolen i byen (2011) med fokus på etniske minoritetsdreng, dansk som andetsprog og fagundervisning på minoritetssprog. Ligeledes findes de under temaet Ligebehandling af minoritetsunge (2013) med anbefalingen om ungeteams, opkvalificering for fagligt svage elever samt etablering af særlige praktikpladser og fritidsjob.

Samlet kan der således fremhæves en række hovedtræk og fokuspunkter i ETIs anbefalinger 2010-13. Disse opererer dog på forskellige niveauer med et fundament af evidens og begrebsafklaring, en redskabskasse med borgerinddragelse, uddannelse og opkvalificering samt et overordnet mål om lighed i service over for en differentieret borgergruppe. Disse niveauer ligger klart i forlængelse af kommissoriet for ETI, der tager udgangspunkt i en evidensbaseret ramme med en kobling mellem forskningen og forvaltningernes praktiske tilgange.

3. Tænketankens opmærksomhedspunkter

På tænketankens møde d. 24. oktober 2013 blev der taget en drøftelse af erfaringerne med ETIs arbejde i 2010-13. Drøftelsen baserede sig på en gennemgang af kommissoriet for tænketanken samt en opsamling på tænketankens anbefalinger og dialogaktiviteter. Eksperttænketanken fremhæver en række opmærksomhedspunkter i forhold til kommissoriet og den konkrete konstruktion af tænketanken:

- *Frembringelse af veldokumenteret viden*: I kommissoriet har politikerne bredt efterspurgt viden baseret på både forskning, forvaltningserfaring og veldokumenteret praksis. Desuden har

politikere under temaerne efterspurgt evidens for de enkelte anbefalinger. Der har dog ofte ikke været en entydig kausalitet i problemfeltet under temaerne, da forskningen peger i forskellige retninger. Selve anbefalingerne er på denne måde ikke nødvendigvis evidensbaserede, da de baserer sig på tænketankens tolkning af forskningen på området.

- *Anbefalingernes niveau:* Det har løbende været til diskussion i tænketanken, på hvilket niveau anbefalingerne skal leveres. Det har været målsætningen at frembringe anbefalinger med et substantielt og praksisorienteret fokus, men i nogle tilfælde er anbefalingerne leveret på et mere overordnet og forskningsbaseret metaniveau. Primært har eksperttænketanken arbejdet ud fra målsætninger for anbefalingerne om at levere relevant viden, fælles sprog og prioriteringsforslag.
- *Forskellige positioner:* Tænketanken har bestået af både forskere, praktikere og forvaltningsrepræsentanter. Inden for rammerne af tænketankens afgrænsning af temaerne, har de i mange henseende repræsenteret en række forskellige positioner med forskellig tilknytning til de valgte temaer. Ligeledes har der været et stort fokus på at skabe et fælles sprog på tværs af positionerne. Tænketanken har betonet vigtigheden af at være skarp på begreber og ser en stor værdi i at holde liv i begrebsdiskussionerne på alle niveauer af det politiske system.
- *Ressourcer:* Tænketanken har været frivilligt forankret og medlemmerne har været under stort pres på tid og ressourcer. Dette har bl.a. udfordret arbejdet med både at skabe sammenhæng mellem evidens, praksis og anbefalinger samt afholdelse af dialogaktiviteter.
- *Politisk ejerskab:* Tænketanken har med kommissoriet hørt under Beskæftigelses- og Integrationsudvalget, men en lang række af de valgte temaer har rakt udover udvalgets område, hvor det efterfølgende har været op til andre fagforvaltninger at implementere anbefalingerne. ETIs arbejde har på denne måde bibragt Beskæftigelses- og Integrationsudvalget viden, mens ejerskabet for anbefalingernes videre proces har ofte ligget i andre forvaltninger.